D·N
16/2 1948

Vår utrikespolitik

Vägen till fred

Inom de demokratiska partierna torde det stora flertalet vara ense om följande förutsättningar för vår utrikespolitik: att vi vill försvara vårt oberoende, att detta oberoende förloras om det kommunistiska Ryssland blir den dominerande makten i världen, att tillvarelsens att stå utanför vid en kraftmätning mellan stormakterna är ytterligt obetydliga och att vi vid ett val i en tvångssituation måste välja västmakternas sida samt slutligen att möjligheten att försvara Sverige vid ett angrepp är beroende på snabb och effektiv hjälp utifrån. Från dessa utgångspunkter tar det sig naturligt att inta en positiv hållning till tanken på en samverkan mellan de stater som står varandra nära, detta för att skapa en fredsfront, tillräckligt stark för att avskräcka från varje aggression och därmed också för att trygga vår egen fred och vårt eget oberoende. Varför drar man inte den slutsatsen? Varför anbefalla tvärtom en ovillkorlig neutralitet, eller rättare en vägran att ta ställning under fred, som den tryggare utrikespolitiska linjen?

Till stor del är det här snarare fråga om ett psykologiskt än ett logiskt problem. Skrämsel för krig står utanför två världskrig, och en nästan vidskeplig tro på att det skall lyckas även en tredje gång gör sig, trots alla sakskäl, gällande, särskilt bland människor med ringa insikt och intresse. Politikerna, som är mera medvetna om faran, fruktar att utmana dessa föreställningar och fallet tillbaka på neutralitetsprincipen såsom ett traditionellt och ofarligt slagord. Varje parti hyser rädhåga för att genom realistisk debatt och nya förslag förrätta i ett taktiskt ogynnsamt läge; beskyllningar för aktivism eller krigiskhet kan, hur totalt ogrundade de än är, betyda förlorade röster vid valen, och det är därför säkrare att hålla sig till de inrikespolitiska tvisterna än att tala öppet i den fara inför vilken alla dessa tvister ter sig obetydliga. Man nöjer sig med att hänvisa till folkmeningen, vid vetande att denna i frågor som dessa är på en gång oklar, föränderlig och färgad av önskeklänkande och att det är ledarnas självklara uppgift att fatta ståndpunkt, inte att begagna folket som ursäkt för tystnad och slagord.

Det oftast framförda argumentet mot en samverkan är att denna skulle skärpa motsättningarna och därför måhända rent av öka den krigariska som syftet är att undanröja. Att här göra någon absolut säker förutsägelse är naturligtvis inte möjligt. Men väsentligen synes argumentet bygga på en felaktig konklusion, nämligen att den hetsiga kritik av alla planer på samverkan i väster som kommer från den tyska statsledningen innebär att en sådan samverkan, därest den organiserades, skulle skärpa det tyska hotet. En slutsats av helt motsatt art synes vara den naturliga. Ryssland angriper de förslag och planer som framställs därför att de är ägnade att hindra den tyska expansionen. Blir förslagen omsatta i handling, leder de till trygghet för de medverkande på grund av att den överlägsenhet som uppstår gör tyska erövringsaktioner utsiktslösa. Den irriterade tonen i Moskva är ett skäl att anta att Bevin och hans meningsfränder handlar i världsfredens intresse — inte tvärtom. Kommer till en samverkan till stånd, kan man räkna med att förbindelserna mellan väster och öster så småningom förbättras, därför att Ryssland i sådant fall måste ge upp sin erövringspolitik och efterstråva en verklig uppgörelse på lång sikt. Att västerns ledare skulle fantisera om möjligheten att i sin tur ta till offensiven mot Ryssland är, både med tanke på ledarnas och folkens mentalitet, så orimlig att den knappast kan framföras i god tro.

Sannolikt mera verksamt, om också sällan redovisat, är ett argument mot samverkan som i grunden visar både misstron mot Ryssland och tilliten till demokraterna i väster. Om Sverige väljer sida, säger man, faran för ett tyskt angrepp, men av västsatterna kan vi påräkna hjälp utan att vi väljer sida. Det gäller att visa så stor älskvärdhet som möjligt mot den stat som hotar oss; mot de stater som skyddar oss kan vi inta en reserverad hållning.

Betydelsen av denna synpunkt vad Rysslands hållning beträffar reduceras till ett minimum redan därför att vår utsikt att bevara neutraliteten, om en gång krig utbryter, enligt allmän uppfattning är ringa eller ingen. Men låt oss säga att en viss utsikt härtill dock finns. Tror någon att risken för en tysk aktion mot Sverige i nämnvärd grad minskas därigenom att Sverige deklarerar sin vilja till ovillkorlig neutralitet? Kommer inte Ryssland, vars politik är lika obunden av folkrättsliga och humanitära hänsyn som Hitlers, att oberoende av dylika ting angripa Sverige, om det ter sig strategiskt fördelaktigt, liksom Tyskland angrep de neutrala staterna Norge och Danmark, Holland och Belgien? Och kommer inte en sådan aktion att bli så mycket naturligare som man i Ryssland vet att den härskande opinionen i Sverige i så måtto redan valt sida som en anslutning till Ryssland mot västsatterna är otänkbar. Visserligen är de ryska kunskaparna ofta illa underrättade, men att de skulle sätta tro till den svenska utrikesledningens förklaring om s. k. ideologisk neutralitet är dock otroligt. De vet hur den svenska opinionen är orienterad och att bland socialdemokraterna, lika väl som bos deras motståndare, den uppfattningen dominerar att ett krig, om det påtvingas oss, icke kan bli ett krig för Ryssland. Det skulle kräva en diktatur i Sverige av ryskt snitt för att denna opinion skulle förbli en hemlighet.

Tanken att en samverkan är oönsklig därför att vi under alla förhållanden får hjälp från västmakterna är inte moraliskt tilltalande, men det perspektivet skall här ej diskuteras. Har, för att stanna blott vid realfrågan, de rätt som säger att en isolerad rysk stat mot Sverige är utesluten därför att England och USA på skyndar till vår hjälp — det är för övrigt till stor del samma personer som räknar med att vi vid ett allmänt krig skall kunna stå utanför. Så mycket är säkert att den hållning som uttrycks i satser som dessa är ett handtag åt den amerikanska isolationismen. Ju mera de europeiska småstaterna betonar sin ovillkorliga neutralitet — under förutsättande på att Ryssland skall ta försäkringarna på allvar och att västmakterna ändå skall hjälpa dem, om det blir nödvändigt —, desto större blir risken för att det skydd som de stora demokratierna och framför allt USA för närvarande ger skall dras bort. Man spelar ett högt spel då man överlåget tillbakavisar hjälpplanerna — i förvissning om att de ändå kommer att realiseras. Ty den vilja att skydda Europas fria stater som i dag behärskar det amerikanska folket är icke, som den ovillkorliga neutralitetens talesmän hos oss gärna vill tro, blott betingad av det egna intresset och därför oberoende av de skyldiga staternas uppträdande, den är också en frukt av humanitär och nationell samkänsla — och en sådan känsla fordrar gensvar. Intet kan därför skada Sveriges intresse mer än de falska deklarationer som går ut på att vi inte är berörda av stormaktsstriden, att saken inte gäller oss.

Socialstyrelsens index för levnadskostnaderna

bygger på hushållsböcker från familjer på en viss standard: lägre tjänstemän eller fast sysselsatta arbetare med hustru och två barn. Förmodligen har den som nu svarar för indexärendet, byråchefen Erland von Hofsten, rätt när han brukar säga att utfrorna är riktiga, om man inte begär mera av dem än de uppger sig innehålla. I den reservationen ligger framför allt att index ger mindre upplysning ju längre man avlägsnar sig från den familjesammansättning och det inkomstläge som det avser. Men själva sättet att få fram indexsiffrorna ur hushållsredovisning har också sin svaghet — de hushåll som är villiga och kapabla att sköta officiell bokföring kan inte vänta utgöra ett verkligt representativt urval. Den svagheten vill nu socialstyrelsen korrigera genom interviuer. Tanken är alldeles riktig. Erfarenheterna från andra slags Gallupundersökningar världen runt visar att rätt upplagda förfrågningar kan ge mycket god bild av hela den grupp man vill studera och gör det till hygglig pris. Om planerna på att uppräkna årets indexserier för olika viktiga grupper skall kunna realiseras, blir det säkerligen nödvändigt att använda representativa interviuer i stor utsträckning. Bruksvärdet hos ett allunda förfinat indexsystem beror emellertid ytterst på de avgivandes som snart måste fattas, huruvida direkta skatter och sociala bidrag skall vara med i underlaget eller rensas ut därifrån.

HEMMETS HANTVERKSALSTER VISAS PÅ SMÅLANDSEXPO.

Från Dagens Nyheters korrespondent.

VÄXJÖ, söndag.

Kronobergs läns hantverksdistrikt planerar att genom stora landskapsdagar samlas ett antal tredagarsutställningar på olika platser i länet i anslutning till hantverkets dag den 25 april. Utställningarna kommer att omfatta äldre, förnämligen hantverksalster, som ofta lika väl som nytillverkade möbler, men även tavlor, guldmedaljörer, smidesföremål o. d. kommer att visas, och mottot för utställningarna blir "hemmets vackraste hantverksalster". Det är redan bestämt att utställningar kommer att ordnas i Växjö och Ljungby, men man planerar liknande utställningar även i Markaryd, Alvesta, Tingsryd m. fl. större orter i länet.

PRESSGRANNAR

Enhetligheten i årets avtalsarbete framhåva av LO:s tidskrift Fackföreningsrörelsen. Lösenlyftningarna tycks ligga på likartad nivå inom olika näringsgrenar, och den nya dyrortsgrupperingen blir accepterad. Vad betyder likformigheten?

På goda grunder kan antas att bärkraften ingalunda är enhetligt fördelad mellan olika näringsgrenar. Följaktligen måste också utrymmet för lönelyftningar utan oförsvarliga prisstegringar variera. En likformig lönefördelning kan därför utmynna en medvetet planmässig strävan antingen från arbetarpartierna eller arbetsgivarorganisationernas sida. Den förstnämnda synteten skulle i så fall bli, räknana utgå från önskvärdheten att ge de olika lönegrupperna likvärdiga förutsättningar att skydda sin levnadsstandard. Arbetsgivarna kan i sin tur köra med likformigheten av bl. a. prestigeskäl för att dämpa framtida prahinder i en utvidgad export. Men deras avsikt kan ju också vara att motverka överutnyttjande av arbetskraft från ett område till ett annat i ett läge med relativ knapphet på arbetskraft.

Den citerade tidskriften fäster sig också vid att definitiva besked om avtalsförslagen i stor utsträckning skall lämnas på en enda dag, den 16 februari:

Det kan markera att antingen den ena eller andra parten är inställd på en direkt sammanstötning av slutskedet i de olika avtalsrörelserna. Om någon gruppering skulle säga nej i sista omgången kan alla de övriga stoppas upp. På det sättet kan samverkan för och tryckar av alla de skäl nämnda bakas över på den förstnämnda. En sådan tillspetsning av situationen har givetvis många aspekter och ger utrymme för spekulationer av olika slag. Man kan exempelvis uppfatta det som en ensidigt begränsande befogenheter av det slaget.

Andra sedan direktör Kugelbergs lönestoppstal vid Arbetsmässan har arbetarsidan lagt större vikt än vanligt vid arbetsgivarkatikäten, som framställs i diktatoriskt paper. Psykologiskt uppnås härigenom att varje förbättring i avtalen ter sig mera välvefull än den annars skulle göra — ett resultat som i nuvarande ekonomisk situation onekligen ökar utsikterna till arbetsfred. Medan denna just nu, i slutloppet för de stora avtalen, ter sig som det viktigaste av alla intressen, studerar konjunkturexperterna med oro deg hundramiljonersökning av köpkraften som blir följd redan av små förändringar på det stora lönefältet. Häromdagen erinrade den stora lantbrukargrupp som Mjölkcentralens andelsägare utgör om det aktuella jordbrukarkravet på kompensation för varje avsevärd lyftning av industriarbetarinkomsterna.

En gammal visa från många försvarsdebatter dyker upp i Sydsvenska Dagbladet (h):

Om man får döma av Dagens Nyheters (fp) ledande artiklar i försvarsfrågan, finns det här i landet blott en enda verkligt framsynt instans i militära frågor, nämligen tidningens politiska redaktion. Överbefälhavaren, försvarsstaben och försvarsgrenscheferna m. fl. tillsammans visserligen sakkunskap men frånkännas förmågan att bryta sig ut ur det konventionella tänkandets trollcirkel. Då Dagens Nyheter nyligen kommenterade överbefälhavarens remissyttrande över försvarskommittens betänkande, skedde det på ett löjeväckande sätt i ordalag som närmast påminde om en stående lärarelitvitsteckning av en eftersittare eller dylik. Och tidningen endast smuldrade vid hela den redogörelse av generalen, vari denne klargjorde, hur den militära ledningen i samarbete med forskare och tekniker gör allt för att följa utvecklingen.

Sydsvenska Dagbladet nöjer sig, liksom flertalet högerrörelser, med överbygelsen att de högsta militära cheferna söker "följa utvecklingen". Det två vara tillfredsställande när man är väl utrustad med auktoritetstro. Den som inte är det begär något mera, nämligen reformförslag som är präglade åtminstone av redan klara erfarenheter. När sådana förslag utebär ter det sig för den icke auktoritetsbundne som en plikt att efterlysa och belysa dem.

Utskottsförslaget om extra likskatter innebär i varje fall den vinsten att regeringsförslaget om extra fordonsskatt fallit under bordet, framhåver riksdagsman Nisse Andersson Ljusnan (sp):

Ur vissa synpunkter är den förändrade fördelningen av skattebördan, som utskottet föreslår, en förbättring av den i den lika uppenbar nackdel. En större part kommer att avlia den utpräglade nyttotrafiken, den som synlar med befordran av varor eller tjänar produktivt ändamål. En förhöjning av kostnader och priser blir därigenom ofrånkomlig, även om den ej behöver bli så allmänt betryckande som ibland utmålats genom extrapoleringar. Om de allt bestämdare rykten om en hård bensinransonering på besanna sig kan utvecklingen nu gå därhän att personbilstrafiken i mycket stor grad behöver vidkännas skattehöjningens bördor, vilken i stället för hårse i ännu större grad av den rena nyttotrafiken.

Besonemanget stannar vid halva sanningen. Har den lägande beskattningen än utformas kommer de fordonsägare som eventuellt ransoneras bort ur trafiken att göra de största totalförlusterna. Ser man dessa ting i allt verkliga sammanhang, är det främsta motivet för bensinskatt och mot fordonsskatt att man på den vägen motverkar den risk för värdeförstörelse och ofrivilia ransoneringar som påstås föreligga. Det verkar för övrigt ohållbart om arbetet i beviliningsutskottet ens i någon mån skulle ha satt på "tykten". Har ransoneringsmyndigheterna hemligheter för utskottet?

Z. Höglunds kommunistsympatier, senast demonstrerade vid ett short partimöte i Stockholm, vill socialdemokratin inte höra talas om. Bertil Ohlin berörde ämnet för några dagar sedan, och statsminister Erlander har skyndat sig att attrycka förnärmelse. I Nya Norrland (s) heter det bl. a. följande:

Hr Ohlin tog i att Konserthuset hörmonisterna — i vilket han huvudsakligen syftade med de utrikespolitiska frågorna — också upp frågan om socialdemokratina ställning till kommunisterna. Senast gjorde han det i reminderbaten och fick ett fullt klart besked från hr Erlanders sida: det är oförenligt med ett samarbete. Vad gör hr Ohlin — Sveriges vackraste kavl, enligt Vecko-Journalen, Han förstärker med sin trafik. I sitt anmanat som han dragandes med Zäta Höglund. Och med finansdepartementet i bakgrunden insinuerar nu hr Ohlin att det tyvilgen finns inflytelserika kretsar i regeringspartiet som räknar med att det skall bli aktuellt med en annan inställning till kommunisterna.

För Nya Norrland ter sig "insinuationen" som ett misstänkliggörande och ett undanhållande av fakta, och tidningen slutar med att "man behöver tvål och vatten" sedan man lyssnat till den. Tonen är typisk för vilken att till varje pris vara sätta den framgångsrike oppositionsledaren Ohlin därför att han i detta sammanhang, som många gånger förut, slagit fast ett faktum som socialdemokratin finner obehagligt.

Om Virginia Woolf

En svensk läsare av Virginia Woolf kan inte undgå att sammanställa henne med Karin Boye. Bägge var kvinnor i första ledet bland sin tids europeiska författare, bägge hade upplevt samtiden med stor intensitet och var för sin period typiska och väsentliga konstnärer, hos bägge fanns ett allvar av sällsynt ren, kanske speciellt kvinnlig art, och bägge plågades av en djup inre splittring, som så förvånansvärt när de upplevde sin periods vändor att de inte längre stod ut; bägge berövade sig livet under det mörka året 1941. Hos Karin Boye kan man kanske i efterklokhetens ljus urskilja hur tragiskt motsägelsefull hennes känslan alltmer förmörkade det hon skrev, till dess hon upphörde att skriva. Med Virginia Woolf var det inte likadant. Man lätt förklara sköllnaden: hennes lidande var inte en neuros som aldrig upplöstes, utan tydligen en stämningsbetonad av oemotståndlig natur. Men det är ändå någonting särskilt tragiskt över det förhållandet att hon i sin senare produktion föreföll bli allt mindre anspänd, allt mindre pretiös, allt varmare och öppnare — tills det plötsligt var slut.

Man erinras återigen om detta i den nya samling av efterlämnade essäer som just har utkommit, *The Moment* (Hogarth Press, 10 s. 6 d.). Det är den andra i den postuma ordningen, men inte fördenskull en bok som ger intryck av överblivet hopplock. Essäerna har visserligen inte fått sin sista avputtning, och det märks här och var; men de är personliga och — ofta i förbigående — väsentliga. Om två av dem gäller detta dock i lägre grad, och de kunde gärna ha fått stanna kvar i sin klippbok. De är båda från år 1925 och behandlar, den ena modern amerikansk skönlitteratur, ett ämne som Virginia Woolf inte visste särskilt mycket om och ett som det vid den tidpunkten inte heller fanns så mycket att veta om, den andra Dickens i "David Copperfield", och på den punkten har smaken ändrat sig väsentligt → och till det riktigare får man väl hoppas — sedan Virginia Woolf skrev sin uppsats.

Men i övrigt utmärks essäerna av den gracilosa rörlighet, det fortfattat uttryckta förnuft, den i nuet intensivt närvarande sensibilitet som var Virginia Woolfs kännemärken. Ett karaktäristiskt drag i hennes romaner är ju att hon ofta skrev om människor nästan som om de var tavlor eller dikter eller musik; och detta sätt att se och höra återverkar också på hennes essäer, så att hon i dem skriver om böcker och målerii som om hon talade om människor. I sin smak för människor var hon både krösen och ängslig — rädd för att komma i kontakt med dem som var vulgära, därför att hon inte visste vad hon skulle ta sig till med dem. Härigenom blev persongallerier i hennes romaner en smula ensklunvit, men när hon rörde sig bland de engelska och franska klassiker som hon kände så grundligt hade det desto större urval till sitt förfogande. Det tjänar ingenting till att nämna dem som hon på det sättet stod på fullfot med — det var hela den engelska litteraturen; och i "The Moment" får man åter tillfälle att lyssna till hennes samtal om sina förtrogna vänner där.

Essäerna är i allmänhet daterade, och det är påfallande hur mycket varmare hennes tonfall blir med åren. Det hur mycket djupare och rikare hennes produktion förmår vända sig till sina läsare. Samtidigt som detta förstärker intrycket av att hennes röst förstummades plötsligt och meningslöst evinrar det om att naturligtvis inte är direkt knuten alltid är en skönlitterär författares bästa utgångspunkt. Sina båda finaste romaner, "Mrs Dalloway" och "To the Lighthouse", skrev Virginia Woolf på tjugutalet, medan hennes essäer och personliga uttalanden ämne inte var helt fria från arrangemang och en viss stelhet i reflexerna; men det var just genom att hon i dessa böcker lyckades konstnärligt utnyttja sin anspändhet — så att den fann en form i vilken den kunde utgjuta sig helt — som hon vann rätt att ge sin konstnärliga segrar. Eftersom bägge av böcker med en egenartad stabilt andlighet, har man rätt att om dem använda det en tid ofta missbrukade ordet sublimering.

På det sättet betydde hennes medvetna och speciella beriittarteknik alltså en personlig frigörelse. Det gjorde den nog också om man ser den från andra synpunkter, och sådana finner man rikligt företrädda i en tid, men värdefull bok som nyligen har utkommit, en studie av *R. L. Chambers* med titeln *The Novels of Virginia Woolf* (Oliver and Boyd, 6 s.).

Chambers har två saker att säga om Virginia Woolf och hennes förhållande till medmänniskorna, och

undanhållande av fakta, och tidningen slutar med att "man behöver tvål och vatten" sedan man lyssnat till den. Tonen är typisk för vilken att till varje pris vara sätta den framgångsrike oppositionsledaren Ohlin därför att han i detta sammanhang, som många gånger förut, slagit fast ett faktum som socialdemokratin finner obehagligt.

Litterära notiser.

Wilhelm Tell — Schillers drama, alltså — har rākat illa ut igen. Det förbjöds på sin tid av nazisterna, som föredrog att uppföra "Rövarna". Nu har rysserna i östzonen förnyat förbudet. Pjäsen skulle annars ha framförts som ett led i firandet av revolutionsåret 1848.

*

Gustav Vasa har aldrig gjorts till föremål för någon mera utförlig vetenskaplig biografi. Men snart är luckan fylld: hos Wahlström & Widstrand utkommer i en nära framtid en bok om kungen som har författats av docent Jens Nordenius. Samtidigt utlovas en omarbetad upplaga av *Ingmar Andersson* "Erik XIV", i samma kungaserie skall längre fram Gustav III och Karl XV presenteras — den förre av *Erik Lönnroth*, den senare av Sven Eriksson.

*

Även i år kommer *Kafka* att uppträda på den svenska bokmarknaden, denna gång som ämne. Karl Vennberg har översatt Max Brods biografi.

*

Antologiernas tid är lenna ej förbi. *Holger Ahlenius* har fått den goda idén att ställa samman en volym lyrik under titeln "Frankrike och framåtminnen i svensk poesi"; hans urval börjar med

Har ni fått
så stor pension
som Ni är berättigad till?
"De nya folkpensionerna" av byrådirektör Ingemar Holmquist i Kgl. Pensionsstyrelsen redogör lättfattligt för folkpensionen och dess olika tillägg, vilka som få pension utan ansökan och vilka som måste göra ansökan.
Med lagtexter och tabeller kr. 3: 50.
Lars Hökerbergs Bokförlag
Stockholm 1

Prosaexperiment

Tord Herne, som just har debuterat med en liten roman — *Den elektrasvarta mördaren* (Bonniers, 5: 50) —, har i en intervju berättat att han växt upp i fiskyrkliig miljö och att han i unga år gick igenom predikantkurser. Den upplysningen ger förmodligen nyckeln till den säregnade stämning som trots allt råder i denna för övrigt skäligen ointressanta bok. Det mardrömsaktiga kvalm som kännetecknar atmosfären i den groteskt karaktäriserade pedagogiska anstalt som författaren har döpt till Barnhärligtetsstiftelsen får väl sällsamt anstå ha en självbiografisk grund. Till de litterära förebilderna hör uppenbart Kafka och Sartre. Intrigen skall lika uppenbart illustrera en tankegång om skuldkänslan — eller en viss form av skuldkänsla. Längt mindre klart är det om författaren är ute i parodiska ärenden eller ej. Ibland tror man så, ibland så. Det är i varje fall ett tecken på att Tord Herne inte har lyckats förverkliga sina intentioner, vilka de nu än har varit. Hans debutbok är en fragmentarisk ansats, men att döma av de goda bitarna och förmuleringar som här och var glimtar till på sidorna borde han med tiden kunna åstadkomma mera helgjutna ting. — Lennart Rodhe i omslag är mycket vacker, även om texterns inskrivning kanske kan diskuteras.

Debutant är också finländarsvenskan *Carl Fredrik Sandelin*, och även hans förstlingsverk är rapsodiskt (*Rummet och regnbågen*, Schildts förlag). Det vilka skrivs och med plötsliga perspektivförskjutningar berättar han i korta avsnitt om en pojkes barndoms- och uppväxtår. Hans prosa har en elegant ton, ett stilt behag; den är inte emodern, men leder ändå tankarna bakåt i tiden, till idyllstaffieriet. Någon betydande prestation är "Rummet och regnbågen" inte, därtill är den för konturlös.

Men kanske är den, ett symtom? Den frågan gör man sig sedan man likt en nyutkommen bok av en annan ung finländarsvensk författare, *Rolf Sandqvist* arabeskartade *Fjärdeväg* (Söderströms). I prosastycken som erfaut inte är längre än fem rader har han velat förena karaktäristiska barndoms- och ungdomsstämningar, alldeles som Sandelin. Men likheten sträcker sig längre: den återhållsamma stilen, den svala livsattityden, den en smula overkliga dispositionen är densamma. Även hos Rolf Sandqvist tycker man sig därför skymta en vilja till idyll, till det avvaktande och anspråkslösa — och i nära samband därmed en drömoch reseliängden (eller snarast kanske en längtan efter en sådan längtan) av den typ som senast har förkroppsligats av Eichendorff och andra tyska romantiker.

Hur som helst: kontrasten mellan Tord Hernes rön för skogsrök och trumpet och de båda finlandssvenskarnas blida flöjtspel är påfallande.

I. W—s

3:e upplagan
8:e tusendet
Gurli Hertzman-Ericson
FÖNSTRET MOT ALLÉN
— Häftl. 9:50; inb. 15:50 —
"Porträttet av flickan som växte upp i 1890-talets Göteborg arvundas till något mer än ett tidsdokument, till en klarsyn, även i chosefri människoskildring."
Kerstin Anér i BLM
"En utsökt memoarvolym"
Per Erik Wahlund i Upsala Nya Tidning
En NORSTEDTS bok

Anslag om normalpriser på mjukt kaffebröd. FOLKHUSHÅLLNINGEN
Priskontrollnämnden har fastställt skyldighet för detaljhandlare, som säljer mjukt kaffebröd till avhämtning, att ha uppsatt nämndens prisanslag nr 193, som jämte meddelande nr 3006 kan hämtas hos kristidsnämnderna.
Högsta priser på rostat kaffe.
Priskontrollnämnden har godkänt ändrade högsta priser på rostat kaffe. Se nämndens meddelande nr 3087, som kan hämtas hos kristidsnämnderna.
Bestämmelserna i ovan nämnda meddelanden träda i kraft den 16 februari 1948.
Stockholm den 13 februari 1948. STATENS PRISKONTROLLNÄMND

Ovanlig läkarbok
— i Amerika belönad med Nortonpriset.
Edward H. Hume
LÄKARE I ÖST OCH VÄST
Medicinska bragder
Med humorns glimt berättar den amerikanske kirurgen om sina fantastiska upplevelser i Kina. Han skildrar sin kamp mot astrologer, trollkarlar och helbrägdagörare samt ger en mängd upplysande och initierade tolkningar av kinesisk levnadskonst.
Illustr. 11:—, inb. 14:50
NATUR och KULTUR

TILLGÅNGAR: • DEN 31/1 1948 • SKULDER:

Kassa	85 942 000	Postväxlar	19 895 000
Utlåning t. allmänheten	2 279 982 000	Inlåning fr. allmänheten	2 105 249 000
Inhemska banker och sparbanker	19 579 000	Inhemska banker och sparbanker	19 590 000
Utländska banker	19 565 000	Utländska banker	102 408 000
Diverse räkningar	27 361 000	Diverse räkningar	57 038 000
Obligationer	89 927 000	Vinstbalans	22 590 000
Aktier	32 054 000	Grundfond, reservfond, och dispositionsfond	250 200 000
Fastigheter	29 560 000		
Kronor	2 574 970 000	Kronor	2 574 970 000

SVENSKA HANDELSBANKEN

100 intyg vidimerade av Notarius Publicus bekräfta
att mjäll kan botas med SEBUSAN
Detsamma gäller huvudskäla och fett här samt håravfall om håravfallet förorsakats av mjäll. *Kvinnor försäkrna med Sebusan svoveleorme.* Sebusan Dagcreme är det bästa puderunderlaget! Det bästa för hyn är Sebusan Nattcreme. *Vill Ni lära vara köparna skriver till oss om Sebusan så rekvirera vår gratisbroschyr med 230 intyg och tackbrev.*
SEBUSANFABRIKEN, Stockholm Ö.

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.